

SPRAVODAJ OBCE LIETAVSKÁ LÚČKA

nepredajné

Ročník 13, číslo 2 - november 2015

Vážení spoluobčania, je tu posledný mesiac roka december, ktorý nás pobáda na obzretie sa na ostatných 11 mesiacov. V roku 2015 sme v obci zrealizovali rôzne aktivity, či už kultúrne alebo investičné. Zo všetkých by som poďčiarkol napr. ukončenie zateplenia budovy ZŠ na ulici Májová, kde sme získali dotáciu z Ministerstva školstva SR a z rozpočtu obce sa financoval vstup do školy. Upravil sa vstup do domu kultúry, opravila sa lávka ponad Rajčianku. V súčasnosti sa dokončuje niekoľko projektov. SVP, š.p. Piešťany vykonáva posledné práce na protipovodňovej ochrane - úprava Pastierskeho potoka. Niektoré práce navyše hradí obec z vlastných prostriedkov. Realizovaním tohto projektu sa zabezpečí nie len protipovodňová ochrana ale aj estetický vzhľad obce. Ďalej sa dokončuje výstavba viacúčelového ihriska 36x18 m v areáli ZŠ, na ktorú sme získali dotáciu z Úradu vlády SR 40 tis. eur, pričom celková investícia je 85 tis. eur. Obec bola úspešná v získaní nenávratného finančného príspevku z environmentálneho fondu na zakúpenie kompostérov pre každý rodinný dom a bytové domy v obci. Správnym triedením odpadu (bioodpad, plasty, sklo, papier, kovy) sa zmenšilo množstvo komunálneho odpadu, čo umožní znížiť vývoz odpadu na jedenkrát za

dva týždne. (o odpadoch v prílohe). V týchto dňoch obec podpíše zmluvu s Ministerstvom hospo-dárstva SR na projekt modernizácie verejného osvetlenia v obci, s celkovým nákladom 186 tis. eur – 5% hradí obec.

Všetci vieme, že na realizovanie projektov je potrebné mať dostatok finančných prostriedkov, ktoré sa obec snaží získať z rôznych zdrojov. Chcem sa touto cestou poďakovať poslancom OZ a pracovníkom obce za ich pomoc pri spracovaní projektov. Tiež chcem poďakovať aktívnym pracovníkom za ich prácu pri údržbe zelene, čistote obce a pri separovaní odpadu.

Pomaly sa rozbieha zima a s ňou spojené pre deti radosti, pre dospelých starosti – sneh. Chcel by som Vás požiadať o dodržiavanie parkovania na miestnych komunikáciách z dôvodu zabezpečenia zimnej údržby (parkovanie spravodaj 10/2012). Správnym umiestnením vozidla zabránime zbytočným nedorozumeniam a nezhodám.

K blížiacom sa vianočným sviatkom Vás chcem popriať šťastné a veselé prežitie najkrajších sviatkov v roku v kruhu svojich najbližších, do nového roku 2016 veľa zdravia, pohody a spokojnosti.

Ing. Marian Sliviak, starosta obce

Zachovávame tradície v obci – Jesenné trhy

Dvanásť ročník našich tradičných jesenných trhov sme odštartovali v sobotu 19. septembra. Za výdatnej pomoci našich hasičov a pracovníkov obce, ktorí od rána pomáhali so stávaním stanových prístreškov a hlavne počasia, ktoré sa umúdrilo, môžeme povedať len jednu jedinou vec a to, že obecný úrad pripravil podujatie, ktoré malo veľký ohlas nielen u našich občanov, ale aj u našich hostí z okolia.

Snažíme sa vždy zabezpečiť na kultúrne vystúpenie zaujímavé súbory, hostí, ktorí urobia pohodovú atmosféru. Tento rok to bola určite dychová hudba Lieskovanka z Horného Lieskova, pri vystúpení ktorej sme mnohí nostalgicky zaspomínali na staré časy s našou lúčanskou dychovkou. Prijemné chvíle na nádvorí Domu kultúry vytvorili aj folklórni nadšenci Oprášené krpce zo Žiliny, čo dokazuje aj vysoká účasť ľudí a veľký potlesk. Obecenstvo pobavilo aj vystúpenie detského folklórneho súboru Cipovička. Je dobré, že sa malé deti učia ľudové piesne a

tradície našich predkov. Svojim vystúpením sa nedali zahanbiť ani Turanske dievčičky z Turia. Pri nich by som chcela vyzdvihnúť to, že tento súbor tvoria mladé dievčatá a chlapci a dala by som ich za príklad našim lúčanským dievčatám a chlapcom ako tráviť voľný čas. Pekné vystúpenie ukázali aj speváci z Lietavskej Svinnej z dedinskej folklórnej skupiny Cibulník. Určite musím spomenúť aj našich žiakov zo ZŠ, ktorí pod vedením pani riaditeľky a pani učiteľky pripravili pre našich návštevníkov pekné vystúpenie.

Ako by to bolo, keby svojim spevom a energiou neprispela naša Lúčanka. Výberom svojich piesní vždy rozospieva aj obecenstvo a tým vytvorí výbornú náladu, ktorá sa udržala až do 23. hodiny, samozrejme aj za príspevania DJ Erbená.

Všetci účastníci podujatia si mohli pochutnať na špecialitách ako napr. kačke, výbornom mäsku a guláši a samozrejme na burčiaku. Ďakujeme spol. Moya za ich kvalitné služby. Nesmieme zabudnúť ani na Nadšených záchranárov

z Olomouca, ktorí po celý deň boli ochotní predvádzať ukážky prvej pomoci, či odmerať tlak krvi. Veľká vďaka patrí samozrejme aj im. Tak ako po iné roky aj tento rok naše žienky zo Živeny nám ukázali ako si krátia voľné chvíle krásnymi výrobkami, ktorými nás ako vždy očarili a niektoré ste si zakúpili.

Obecný úrad so zastupiteľstvom sa každý rok snaží urobiť pre vás čo najlepšie akcie, aby ste si užili kultúry, aby ste sa stretávali a spoznávali, pretože do našej obce sa prísťahovalo veľa nových občanov. Je nám ľúto, že takéto pekné podujatie navštívilo viac ľudí z okolia ako našich ľudí a mladí nemajú záujem. Je to na ich škodu, pretože ľudové tradície majú zelenú v každom meste či dedine a tieto tradície tvoria základ dnešnej modernej doby.

Záverom by som chcela poďakovať p. Martinovi Vretenárovi z firmy Mutton Sport Services za ústretovosť pri nakupovaní stanového prístrešku.

Materské centrum Lúčik

„My už štyri rôčky máme, radi Vás tu uvítame, či máte menej a či viac, pridte aj Vy medzi nás.“

Milé mamičky, oteckovia, starí rodičia a milé naše malé Lúčiky. Sme radi, že Vám už štyri roky prinášame množstvo krásnych akcií a podujatí a že ste nám aj uplynulý polrok venovali Vašu priazeň a mohli sme sa z detských úsmevov tešiť spolu s Vami. A čo sme teda za posledných šesť mesiacov zažili?

Druhý štvrtrok tohto roka sme začali starostlivosťou o detské zúbky. Na stretnutí s dentálnou hygieničkou Bc. Oravcovou sme sa dozvedeli, ako sa starať o detské zúbky od ich prvého prerezania tak, aby sa na nich neobjavil ani jeden kaz. Vyskúšali sme si správne techniky čistenia detských zúbkov a ich dočisťovanie.

Odmenili sme aj mamičky a pripravili sme pre ne hodinku krásy, kedy sa mohli venovať len sami sebe pod dozorom skúsenej „skrášľovateľky“ p. Druskovej. Mysleli sme aj na tehotné mamičky-čakateľky, ktoré sa v rámci zaujímavej besedy s Bc. Oravcovou dozvedeli, ako sa starať o chrup v tehotenstve a čo sú fámy a čo je pravda o kazení zubov v tomto období.

O novom trende v detských plienkach prišla do materského centra porozprávať Mgr. Hnátová, kde si mamičky mohli obzrieť nové látkové a ekologické plienky pre bábätká. Veľký úspech mala beseda s logopedičkou Mgr. Kišovou a psychologičkou Mgr. Dejovou, kde sa mamičky mohli poradiť, či sa reč ich detí vyvíja správne a ako tomu napomôcť. Nezabudli sme ani na pravidelné burzy detského a materského oblečenia a potrieb, ktoré organizujeme dvakrát ročne.

Aj tento rok si na nich mamičky nakúpili krásne vecičky, ako sa hovorí, "za babku."

A samozrejme nechýbali aktivity pre našich najdôležitejších návštevníkov – pre deti. Oslavy Dňa detí sa niesli v znamení šantenia v detskom zábavnom centre v Žiline a všetkých malých návštevníkov materského centra čakalo na konci júna Vysvedčenie a darček. A tých najmenších sme aj tento rok v októbri privítali spolu s obcou Porúbka na slávnostnom Uvítaní bábätiek do života. A samozrejme, nezabudli sme ani na pravidelné aktivity, organizované každý týždeň - cvičenie na fit loptách, výroba krásnych výtvorov v tvorivej dielni Šikulko a stretnutie s kamarátmi v Herni.

Najbližšie nás čaká lampiónový sprievod obcou so zaujímavým programom a prekvapením a pre mamičky sme pripravili besedu o nosení detičiek v šatke aj s praktickými ukážkami. Pripravujeme tiež zriadenie podpornej skupiny pre mamičky o dojčení, šatkovaní a všetkých radostiach dennej starostlivosti o detičky. A v decembri ani Materské centrum Lúčik neobíde Mikuláš s bohatou nádielkou.

Na všetky aktivity Vás do Materského centra Lúčik srdečne pozývame.

Viac informácií o našich denných rozvrhoch, aktivitách a fungovaní nájdete na www.mclucik.webnode.sk, odpovede na otázky poskytneme každému priamo v materskom centre alebo na adrese mclucik@gmail.com. Súčasne nás môžete sledovať na www.facebook.com/mclucik.

NAŠI HASIČI DOSTALI NOVÉ AUTO

Lúčanskí obyvatelia zažili nedeľné dopoludnie 25.októbra veľmi netradične. Na návštevu do našej obce zavítali zaujímaví ľudia. Prišiel k nám sám pán minister vnútra JUDr. Róbert Kaliňák v doprovide so županom žilinského samosprávneho kraja p. Ing. Jurajom Blanárom a Ing. Igorom Chomom žilinským primátorom. Prišli odovzdať nové zásahové vozidlo lúčanským hasičom. Pán minister bol milo prekvapený aké mladé mužstvo majú naši hasiči. V milom a peknom príhovore im poprial veľa zdraru pri práci a v družnom rozhovore s obyvateľmi obce sa dozvedel čo to o našich problémoch. Veliteľ DHZ Ľuboš Chmeliar prevzal kľúče z rúk ministra vnútra. Dokonca po pokrstení auta šampusom, hasiči mali prehliadku auta s výkladom ministra. Naši hasiči sa ukázali v nových uniformách, ktoré im veľmi pristali. Dopoludnie sa nieslo vo výbornej nálade, ktorou prispeli aj naše speváčky z Lúčanky. Takéto milé prekvapenie nezažívame každý deň či mesiac, a preto by sme si mali vážiť takýchto návštev, ktoré nám zdarma prispievajú krásnym darčekom. Len škoda, že naši občania to berú akoby prišla návšteva z hornej ulice – bez záujmu. Škoda, veď stretnúť usmiateho, mladého ministra, to predsa nebýva tak často.

December - jeho zaujímavosti a ponuky

Do našej obce aj tento rok určite zavíta Mikuláš - **5. decembra** o 9.00 h ho privítame pri obecnom úrade. Deti, ktoré sa chcú s ním porozprávať, prípadne odfotiť pridte určite tam. Pre rodičov a pre deti bude pripravený mikulášsky punč, na ktorý vás všetkých srdečne pozývame.

Dňa 16.12. o 17.00 h pokračujeme v tradícii večerným vianočným programom Umenie v srdci. Tradície sa vraj majú dodržiavať no a my sa pripájame, že naozaj všetko čo je rozbehnuté tým správnym smerom by malo mať pokračovanie. V programe vystúpia žiaci ZŠ, MŠ, ZUŠ a spevácka skupina Lúčanka. Ako každý rok aj tento bude posedenie s vianočným punčom a touto cestou v rámci tradícii by som chcela požiadať naše gazdinky aby prispeli svojim cukrárskym umením a priniesli na ochutnávku svoje výrobky. Všetci sa už tešíme na vašu návštevu a pevne verím, že príde veľa našich občanov a spríjemnime si blížiacie sa sviatky radosti a pokoja.

So speváckou skupinou Lúčanka si pridte zaspievať pod jedličkou v Novom roku 1.1.2016 o 17.00 hod.

Z ČINNOSTI JEDNOTY DÔCHODCOV SLOVENSKA

Rok 2015 sme začali výročnou schôdzou za prítomnosti p. Berákovovej, predsedníčky okresnej organizácie, starostu obce p. Ing. Sliviaka. Opäť bola zvolená za predsedu p. Masárová. Prítomní členovia boli oboznámení s činnosťou organizácie a možnostiach rekreácií. Pokračovali sme v brigádach – v apríli sme pracovali pre urbár Háj, v kaplnke sv. Jozefa sme urobili generálne upratovanie, kde bola uskutočnená prvá sv. omša z príležitosti prvých lúčanských hodov, v júni sme čistili cintoríny.

17.6. sme zorganizovali výlet do Lednice – Valtice. Zúčastnilo sa 55 členov. Milou akciou dňa 11.11.2015 bola pieta pri pamätníku našich padlých občanov pri príležitosti Medzinárodného dňa vojnových veteránov. O 11. 11 hod. za zvukov zvonu z kaplnky sv. Jozefa a hymnickej piesne, pán starosta Ing. Sliviak. p. Mgr. Gašpíriková riaditeľka ZŠ, žiaci ZŠ a naši členovia položili červené maky k pamätníku padlých. Po odrecitovaní básne, p. Masárová prečítala slávnostný prejav a spevokol Lúčanka zaspieval hymnickú

pieseň. Pieta sa robí od r. 1919 za všetkých padlých v 1.a 2. Svetovej vojne. Pripomíname si tu obeť bez rozdielu či patrili k víťazným, alebo porazeným armádam. Symboly piety sú:

- Červené maky – tie nám vyrobili žiaci ZŠ za čo im patrí veľká vďaka
- Hlas 22 tonového Zvonu miera, ktorý bol odliaty z nábojnic z 1.sv. vojny z okolia mesta Roveráto
- Plamienok sviečok – aby svietil na pamiatku padlých, ale aj nám živým na ceste k mieru a porozumeniu medzi ľuďmi celého sveta.

V decembri pripravujeme pre našich členov mikulášske a adventné posedenie v Žiline.

Aj v tomto roku sme sa zúčastnili športových hier okresného a krajského kola. Po prvý-krát to bol memoriál Kamila Vajnorského, na ktorom sa zúčastnili dvaja členovia p. Babčaník a p. Masárová, krajské športové hry p. Babčaník- 2.miesto –vrh guľou.

Turistický oddiel absolvoval 10 túr, najvýznamnejšie boli 2-krát Vysoké Tatry, sedlo pod Kýčerou – Kamenná Poruba hrad Likava, hrad Beckov, z Turzovky na Zivčakovu .

Zorganizovali sme aj zájazdy vlakom – Bratislava –Tutanchamon, Šaštín.

Spevokol Lúčanka mal tohto roku 26 vystúpení, v roku 2016 oslávime piate výročie vzniku spevokolu. 1. januára v spolupráci s OÚ organizujeme stretnutie občanov pri stromčeku, kde spievame vianočné koledy. Z domácich vystúpení spomeniem oslavy akad. sochára p. Pelikána - 80 rokov, Deň matiek, hody. Pred sv. omšou sme spievali v spolupráci s organistom mariánske piesne. Mimo obce spomeniem vystúpenie v Lutišiach, v Turí, Oraviciach, v Lietave, v Liet. Svinnej, v Žiline festival seniorov, v Rosine, folklórna Bystrička. Zorganizovali sme aj výlet na folklórne slávnosti vo Východnej. V súčasnosti nacvičujeme vianočné koledy na adventné posedenie seniorov v Žiline a vianočné posedenie Umenie v srdci. Taktiež začneme pripravovať program na slávnostný koncert pri príležitosti vzniku nášho súboru.

Mária Masárová
Predsedníčka ZO JDS v Liet. Lúčke

... a v tradícii sa opäť pokračuje i keď po niekoľkoročnej odmlke, ...

Z nehy a lásky narodí sa človek, maličké zrnko zreých ľudských tiel.

Z nehy a lásky narodí sa človek, najväčší zázrak, aký pozná svet.

Na svete je veľa krásnych vecí, no predsa niet väčšieho pokladu, ako je ľudský život, ktorý je neporovnateľný so žiadnou inou hodnotou.

„Slávnostné uvítanie detí do života“

V stredu 11. novembra 2015 bolo veľmi príjemné a špeciálne popoludnie. Postarali sa oň najmladší občania obce. Starosta obce Ing. Marian Sliviak si ich pozval aj s rodičmi do Domu kultúry, aby ich slávnostne privítal do veľkej rodiny obyvateľov našej obce. Bolo príjemným zistením, že okrem mamičiek a oteckov sa uvítania zúčastnili aj starí rodičia, priatelia a známi.

Po úvodnom kultúrnom programe, v ktorom recitovali a spievali pre malých i veľkých hostí deti MŠ a žiaci ZŠ, a slávnostnom príhovore starostu obce, nasledoval samotný uvítací akt. K stolu boli postupne prizývaní rodičia s deťmi. Najprv svoje dieťaťko položili do kolísky, odfotili sa s ním

a zároveň si malí občianovia vypočuli krátku básničku, prednesenú našimi škôlkarmi.

Potom nasledovali podpisy do Pamätnej knihy, kde rodičia k menám svojich detí pridali ich podpisy. Starosta obce rodičom osobne poblahoževal k narodeniu ich dieťaťa a okrem prianí im odovzdal pamätný list, kvet i finančný príspevok. Po uvítaní bola urobená spoločná fotografia, ktorú dostanú rodičia na pamiatku.

11. novembra 2015 sme mali tú česť privítať do života deti narodené v roku 2014: Dominiku Bellanovú, Mariannu Benkovú, Šarlotu Bernátovú, Matúša Dérika, Kláru Gierovú, Rudolfa Kováča, Kristínu Kozákovú, Rebeku Kyselovú, Michala Pirohu, Petru Podkopčanovú, Viktóriu Rumančíkovú, Rebeku Škutovú, Damiana Šteška.

Ďakujeme rodičom, že prijali naše pozvanie. Tešíme sa, že sa prišli s nami podeliť o radosť, ktorú nepochybne majú z ich ratolestí. Prajeme im veľa lásky, šťastia, zdravia, radosti a nielen im, ale aj celej rodine. Okrem toho im prajeme, aby z ich detí vyrástli krásni a múdri ľudia, k čomu budú potrebovať veľa trpezlivosti a rodičovskej lásky. Veď niet krajšieho daru ako je dieťa.

TIPY A TRIKY DOBREJ GAZDINKY

- ❖ Vodný kameň na dne hrca odstránite tak, že v ňom povaríte dve hrste zemiakových šúp.
- ❖ Mikrovlnnú rúru vyčistíme, že nakrájame citrón, vložíme do misky s vodou a dáme do mikrovlnky zohrievať na 10 minút na najvyšší výkon. Mikrovlnku potom vytrite – špina pôjde poľahky preč a ostane bez zápachu.

- ❖ Plesne v byte - v lekárni si kúpte izopropyl alkohol, naneste ho na vatový tampón a ním potierajte plesňou napadnuté miesta. Ak budete úkon opakovať častejšie, plesní sa zbavíte úplne.
- ❖ Odtoky – vysypte do zapchatého odtoku vrecúško jedlej sódy a pol šálky octu. Nechajte hodinu pôsobiť a prepláchnite čistou teplou vodou.

Klub slovenských turistov Lietavská Lúčka informuje

Klub slovenských turistov Lietavská Lúčka organizoval poslednú aprílovú sobotu 38. ročník výstupu na Žibrid. Tomuto ročníku prišlo počasie a zúčastnilo sa ho 78 turistov.

V sedle Pastúch bolo pripravené občerstvenie a oheň, kde si mnohí turisti opekali. 8. máj sme využili na mototuristiku a navštívili sme Trenčianske Teplice, odkiaľ sme sa vydali na Omšenskú babu. Ďalší májový víkend organizoval KST Porúbka 19. ročník výstupu na Skalky, ktorého sa zúčastnili aj naši turisti. Plánovaný výlet s deťmi sa neuskutočnil kvôli nepriaznivému počasiu. Dúfame, že budúci rok sa nám výlet do Moravsko-sliezskych Beskyd vydarí. V dňoch 30.-31.5.2015 sme boli na jarnom výlete v Poľsku (Beskid Żywiecki). Ubytovanie a program nám zabezpečili naši poľskí priatelia, ktorí sú členmi nášho klubu. Zažili sme krásne dva dni v časti poľských Beskyd. 13.6. 2015 sme boli autami vo Valči a prešli sme sa Valčianskou dolinou. Dámska jazda sa tento rok nekonala pre nepriaznivé počasie. Zato pánska

jazda vyšla výborne. Od 17. do 20.6.2015 prešli siedmi turisti Veporské vrchy a Poľanu. Druhú augustovú sobotu za horúceho počasia sme štrnásti vystúpili na horu Butkov, ktorá sa týči nad obcami Ladce a Beluša. V časti kameňolomu, kde sa už neťaží, nadšenci a sponzori z okolia postavili veľký kríž a budujú príľahlé okolie (kaplnku, prístrešok, parkovisko). Pohľady na horné Považie, Vršatec, Malú Fatru sú skutočne krásne. Plánovaný zájazd do Českého raja sa uskutočnil v dňoch 29.8.-1.9.2015. Zúčastnilo sa ho 50 turistov. Prešli sme si Prachovské skaly a Hruboskalsko, navštívili sme hrady Valdštejn, Hrubá skala, Kost a Trosky. Cestou sme sa zastavili v Litomyšli a Jičine. V každom českom meste je čo pozerať. 13.9.2015 sa naši turisti aj cykloturisti zúčastnili 7. ročníka memoriálu Louisa Crosa v Malej Čiernej. Organizátori pripravili veľmi dobre trate aj s občerstvením. Popoludní sa v Malej Čiernej podával guláš, mali tam hody, zabezpečili bohatý kultúrny program a tombolu.

Danka Rosinčinová

Vážení občania, blížia sa sviatky pokoja, radosti ale aj osláv príchodu nového roka. Poďme si spoločne zaspomínať, čo všetko nám priniesol uplynulý rok vo svete Vašej káblovej televízie a internetu.

V tomto roku sa nám podarilo dokončiť prezmluvnenie účastníkov na nové programové balíčky DUO1, DUO2, prípadne MINI, BASIC. Naši zákazníci teda využívajú bohatú programovú ponuku a rýchlejšie internetové pripojenie za priaznivé ceny.

V digitálnej televízii sme postupne zavádzali nové televízne stanice. Doplnkový digitálny balík BASIC+ nahradili tematické balíky MAMINA, TATINO, JUNIOR a vytvorili sme balík HD programov.

Horúcou novinkou je zaradenie programu E! – televízneho programu, ktorý prináša najčerstvejšie novinky zo života celebrit, glamour a hollywoodskych hviezd ako i priame prenosy z červených kobercov do balíčka MAMINA.

Zaviedli sme darčkové poukážky na nákup našich služieb, čím sme umožnili obdarovať Vašich blízkych nevšedným darčekom.

Ako poďakovanie za Vašu vernosť a dôveru sme pre Vás na december pripravili vianočný darček vo forme viacerých akcií:

3 mesiace zadarmo!

Noví účastníci využívajú naše služby 3 mesiace zadarmo.

Pri zmene na vyšší balík služieb budete platiť až 3 mesiace pôvodný nižší balík programov.*

k balíku DUO 1 získajte BASIC so zľavou 2 EUR

Aktiváciou balíka BASIC k balíku DUO1 získate zľavu 2 EUR mesačne počas celého roka.*

HBO na 2 mesiace ZADARMO + darček.

Pri predplatení balíka HBO1 na rok môžete sledovať Váš obľúbený filmový kanál za cenu len 10 mesiacov

Tematický balík na 3 mesiace ZADARMO.

Užívatelia balíkov BASIC, DUO2 majú možnosť sledovať jeden z doplnkových digitálnych balíkov podľa vlastného výberu až 3 mesiace zdarma.

Ďakujeme všetkým našim zákazníkom za spoluprácu v uplynulom roku 2015 a prajeme Vám krásne a požehnané vianočné sviatky a šťastný nový rok 2016.

Kolektív TES Media, s.r.o.

*uvedené akcie nie je možné kombinovať

Moja babka ma má veľmi rada, pretože jej pomáham je to jedno či pri varení, alebo pri upratovaní. Navštevujem ju raz za týždeň. Má pekného psa, ktorý je dobrý a má rád aj deti. Babka mi dá vždy sladkosti a aj peniažky do peňaženky. Keď prídem vždy mi navarí niečo dobré. Má veľkú záhradu. Pestuje tam kaleráby, kapustu, zemiaky, mrkvu, fazuľu, hrášok. Mám ju veľmi rada a prajem si aby dlho žila.

Sarah Varkolyová

Prečo ľúbim svojho dedka. Môj dedko je už dosť starý. Chodím ho navštíviť raz za týždeň. Keď ma uvidí, tak sa veľmi poteší a stále sa ma vypytuje, že ako sa mám, ako sa učím, že či poslúcham v škole a aj doma rodičov. Potom ma zavedie do záhrady, ktorú má pri dome a tam mi ukazuje čo zasadil, ako rastú jablká a hrušky, dá mi aj ochutnať a pritom je veľmi pyšný na svoju záhradu a aj úrodu. Mám ho veľmi rada, lebo je to super dedko a vždy ma poteší, lebo mi prispeje aj do môjho prasiatka.

napísala Lenka Matišíková

*Mrazivé ticho, všade
biely sneh, konečne pokoj,
nebo plné hviezd. Je tu
čas vianočný, keď
stromček sa lígoce,
prajeme vám zo srdca
prekrásne Vianoce.*

**SPRAVODAJ OBCE
LIETAVSKÁ LÚČKA**

Miestny občasník SPRAVODAJ OBCE LIETAVSKÁ LÚČKA vydáva: Obecný úrad Lietavská Lúčka, Cementárska 3, 013 11 Liet. Lúčka, IČO: 00 648 981, tel. 041/5688112, e-mail: obec@lietavskalucka.sk. Zodpovedný Olga Bujdaková. Tlač: Obecný úrad Lietavská Lúčka. Príspevky neprešli gramatickou úpravou. Vydávanie povolilo Ministerstvo kultúry SR pod číslom EV 4381/11. ISSN 1339-3456. Toto číslo vyšlo v Lietavskej Lúčke 30. novembra 2015 v náklade 650 výtlačkov.

KOMUNÁLNE ODPADY V LIETAVSKEJ LÚČKE

Branislav Moňok, Priatelia Zeme – SPZ

Priatelia Zeme – SPZ spolupracujú s obcou Lietavská Lúčka od mája 2015. Pomáhajú jej hlavne s informačnou kampaňou v rámci projektu podpory domáceho kompostovania. Tento článok nebude ale len o kompostovaní, ale aj o iných odpadoch, zhodnotení dosiahnutých výsledkov v odpadovom hospodárstve, postrehov a návrhov, ako by sa tento stav mohol zlepšiť.

Niekoľko čísel na úvod

V Lietavskej Lúčke bolo v roku 2014 spoločne vyprodukovaných 665,28 ton komunálnych odpadov. Z tohto množstva bolo 88,7 % (589,95 ton) uložených na skládku odpadov ako zmesový odpad a len 11,3 % (75,33 ton) vytriedených a odovzdaných na recykláciu.

Z vyššie uvedených čísel vyplýva, že každý obyvateľ obce vyprodukoval až 378 kg komunálneho odpadu, z ktorého vytriedil iba necelých 42,8 kg surovín. To je len veľmi malá časť odpadov, ktorá sa zmenila na suroviny.

Tieto čísla sme mali možnosť „uvidieť“ aj v praxi. Počas kontroly nádob na zmesový odpad v rámci súťaže „Nádoba bez bioodpadu“, ma zaujali dva typy domácností. Tie, ktoré dôkladne odpady triedia a v nádobách na zmesový odpad mali minimum odpadu a tie, ktoré pravdepodobne vôbec netriedia a nádobu mali každú kontrolu preplnenú. A vôbec to nebolo spôsobené počtom obyvateľov v domácnosti, ale vzťahom k spoločnému životnému prostrediu a uvedomeniu si nevyhnutnosti triedenia odpadov.

To, čo robíme s odpadmi, má vplyv na každého z nás

Pri množstve rozhovorov s obyvateľmi obce sme počuli rôzne názory na systém nakladania s odpadmi v obci, návrhy na zmeny, dôvody prečo niekto niečo robí a naopak nerobí, ale aj množstvo výhovoriek a otázok. Všetky tieto informácie postupne analyzujeme a pokúsime sa vedeniu obce navrhnúť vhodné zmeny, ktoré by pomohli obyvateľom lepšie triediť a kompostovať svoje odpady. Budem sa tu však venovať jednej z odpovedí, ktoré sa opakovali pri otázke, prečo domácnosť netriedi odpady: „Keď platím tak veľa za odpady, tak ich triediť nebudem. Vôbec ma to nemotivuje.“

Legislatíva i ekonomika sú v tomto smere neúprosné. Všetky obce a ich obyvatelia musia odpad triediť minimálne na sklo, kovy, plasty, papier, biologický odpad, drobný stavebný odpad, objemný odpad, odpad s obsahom škodlivých látok (elektroodpad, akumulátory a batérie, monočlánky, žiarivky atď.). V súčasnosti vedľa obce väčšinu z týchto vytriedených odpadov odovzdať spracovateľom bez poplatku alebo im spracovatelia za ne dokonca zaplatia. To obciam pokrýva aspoň čiastočne náklady spojené s ich zberom. Naopak, za nevytriedený tzv. zmesový odpad, ktorý je z našich odpadových nádob odvážaný na skládku odpadov, musíme zaplatiť vždy. Platíme za

každú nádobu, ktorú smetiari vysypú do odpadového auta bez ohľadu na množstvo odpadu v nej uloženej a tiež aj za uloženie odpadu na skládku odpadov. A cena za skládkovanie odpadov každý rok narastá. Na tieto náklady sa potom skladáme všetci v miestnom poplatku za odpady.

Od júla 2016 sa mení legislatíva triedenia odpadov v prospech obcí. Triedený zber papiera, plastov, skla, kovov, tetrapakov, elektroodpadu a batérií budú v plnej výške platiť výrobcovia a dovozcovia týchto materiálov. Nás teda triedenie nebude stáť nič. Znamená to, že čím viacej odpadu vytriedime, ale aj doma skompostujeme, tým menej budeme platiť firme za odvoz a skládkovanie zmesového odpadu.

Je potrebné ešte dodať, že každý obyvateľ obce, v ktorej je zavedený triedený zber odpadov má povinnosť sa do tohto systému zapojiť. V opačnom prípade mu hrozí pokuta až do 160 EUR (od 1.1.2016 sa zvyšuje horná hranica pokuty až na 1600 EUR).

Nedá sa to zmeniť?

Cenu za skládkovanie odpadov nezmeníme, ale môžeme zmeniť množstvo odpadov, ktoré si necháme odvážať na skládku odpadov. To by však znamenalo, že bude každý obyvateľ obce svoje odpady dôkladne triediť a kompostovať. Tým zároveň dokážeme znížiť aj počet vyvázaných nádob pri jednotlivých vývozočoch, čo nám tiež prinesie výrazné zníženie nákladov na zneškodňovanie odpadov.

Pozrime sa do nádoby na zmesový odpad... V máji 2015 sme urobili rozbor týchto odpadov. Tento rozbor preukázal, že každý obyvateľ Lietavskej Lúčky by mohol priemerne vytriediť a skompostovať, z toho čo v súčasnosti vyhadzuje na skládku odpadov, ešte viac ako 80 % (271 kg/ročne) odpadov. Len necelých 20 % (cca 64,2 kg/ročne) odpadov sa nedá vytriediť a musí byť odvezený na skládku odpadov.

Znamená to, že väčšinu z toho, čo dnes domácnosti vyhadzujú ako nepotrebné, by vôbec nemuselo vzniknúť alebo by sa dalo ešte využiť – to by sme však museli zmeniť jednu vec – prestať hádzať všetko do jedného koša! A že sa to dá, ukazujú aj mnohí z vás, ktorí svoje odpady dôkladne triedia a kompostujú.

A čo napísať na záver?

Ako vidieť z textu napísanom vyššie, záleží na každom z vás. Na vašom prístupe a chcení. Koľko budeme za odpady platiť, vieme vo veľkej miere ovplyvniť spôsobom nakladania s odpadmi z našich domácností. Triediť odpady vedia už malé deti v materskej škole, len čo začnú rozoznávať farby. Ak to zvládnu deti, nezvládneme to my? Výhovorky typu: nemám na to čas; doma máme málo miesta; ja by som to robil, ale susedia určite nie; nie sme na to zvyknutí; v našej obci sa to nedá, nemáme na to vytvorené podmienky; už v dnešnej dobe neobstoja.

Dôležité je, aby každý začal od seba. Na území obce je zavedený kontajnerový triedený zber odpadov, takže podmienky sú vytvorené. Len sa treba rozhliaďnúť a zapojiť sa do neho. Triediť môžeme všetky plasty, papier, sklo, kovy + viacvrstvové kombinované materiály (VKM). Prestaňme byť ľahostajní a urobme tú najjednoduchšiu vec pre ochranu životného prostredia.